

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 9Co/110/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4421201374
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Marčeková
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2023:4421201374.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Kataríny Marčekovej a členiek senátu Mgr. Ingrid Vallovej a Mgr. Andrey Szombathovej-Polákovej, v právnej veci žalobcu: A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom D. XXX/X, E. F., proti žalovaným: 1. G. H., nar. XX. XX. XXXX, zomr. XX. XX. XXXX, naposledy bytom E. X, I., 2. J. K., nar. XX. XX. XXXX, bytom G. X, I., zastúpená: Advokátska kancelária JUDr. Milan Kukučka, s. r. o., so sídlom Kmeťkova 9, Nitra, IČO: 52 007 308, 3. A. L., nar. XX. XX. XXXX, bytom M. N. XXX, C., O. J., o určenie vlastníckeho práva, o odvolaní žalobcov proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 30. júna 2023 č. k. 13C/15/2021-279 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušuje a vec vracia na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1.1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobu o určenie, že žalobcovia sú vlastníckmi nehnuteľnosťmi ornej pôdy nachádzajúcej sa v katastrálnom území J. o výmere 40 000 m², ktorá je duplicitne zapísaná na LV č. XXX ako parc. č. 4967/4 a na LV č. XXX ako súčasť parc. č. 4967/1 zamietol (I.). Zamietol tiež žalobu v časti o určenie, že žalovaní nemajú vlastnícke právo ani iné právo k nehnuteľnosti - ornej pôde nachádzajúcej sa v katastrálnom území J. o výmere 40 000 m², ktorá je duplicitne zapísaná na LV č. XXX ako parc. č. 4967/4 a na LV č. XXX ako súčasť parc. č. 4967/1 a v časti o určenie, že parcela č. 4967/4 zapísaná na LV č. XXX pre kat. územie J. neexistuje (II.). Žalovaným v 1. až 3. rade priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100% (III.). Rozhodnutie právne odôvodnil ustanoveniami § 126 ods. 1, § 134 Občianskeho zákonníka, § 137 písm. c) d) CSP, § 1 zák. č. 142/1947 Zb., § 13 zák. č. 46/1948 Zb., § 6 ods. 1 písm. b) zák. č. 229/1991 Zb., § 1, § 5 zák. č. 503/2003 Zb., § 7 nariadenia vlády č. 194/1947 Zb. a uviedol, že sa stotožňuje s obranou žalovaných a konštatoval, že kúpna zmluva zo dňa 04. 09. 1947, ktorou právny predchodca žalobcov mal nadobudnúť vlastníctvo k predmetným nehnuteľnostiam, je neplatná z dôvodu, že podľa § 13 ods. 2 vtedy platného zákona č. 46/1948 Zb. sa vyžadovalo, aby bol k takejto zmluve udelený dodatočný súhlas ministerstva земедělství (Povereníctva pôdohospodárstva) a tento nikdy daný nebol. Za dôvodné považoval aj tvrdenia žalovaných o tom, že nehnuteľnosť v čase vydania reštitučného rozhodnutia v prospech právneho predchodcu žalobcov nebola vo vlastníctve štátu alebo inej právnickej osoby, teda, že na vydanie reštitučného rozhodnutia neboli splnené zákonné podmienky a také rozhodnutie nikdy nemalo byť vydané. Dospel k záveru, že predmetom revízie sa stal nehnuteľný majetok P. C., nie majetok E. C.. Výsledkom revízie nehnuteľného majetku P. C. bolo rozdelenie (rozparcelovanie) poľnohospodárskej pôdy v katastrálnom území terajších Rastislavíc a jej pridelenie novým vlastníkom na základe prídelových listín. Žalobca, resp. jeho právny predchodca E. C. sa nikdy nestal vlastníkom predmetnej nehnuteľnosti, v rámci revízie pozemkovej reformy sa s jeho osobou nikdy nekonalo ako s vlastníkom revidovaného majetku, nikdy nebol pozbavený vlastníctva štátom a jeho majetok nikdy neprešiel do vlastníctva štátu alebo inej právnickej osoby. E. C. zároveň nikdy na nehnuteľnosti nehospodáril, neužíval ju a ani ju nemal v držbe, pretože parc. č. 4697/2 o výmere 4 ha, ktorá vznikla na

základe schváleného pridelového plánu z pôvodnej parcely 4697/1, bola dňa 01. 10. 1948 odovzdaná do držby a užívania prídelcom - právnym predchodcom žalovaných, menovite N. E. a manželke K. E.. V danom prípade sa do vzájomnej kolízie dostali dve ústavné hodnoty a to princíp ochrany dobrej viery ďalšieho nadobúdateľa (žalovaného) a princíp ochrany vlastníckeho práva pôvodného vlastníka – právneho predchodcu žalobcu, ktorý o sebe tvrdí, že sa stal vlastníkom sporných nehnuteľností skôr, než bolo zapísané vlastníctvo v prospech pôvodného žalovaného. Nehnuteľné veci sa dostali na list vlastníctva pôvodného žalovaného po katastrálnom konaní, v ktorom pôvodný žalovaný preukázal právny titul nadobudnutia svojho vlastníctva a v dobrej viere nakladal s uvedenými nehnuteľnosťami ako s vlastnými. Poukázal na to, že právny predchodca žalobcov A. B. C. od roku 2007 vedel o existencii výmeru o prídele do vlastníctva v prospech žalovaných, svoju žalobu podal až v roku 2021, teda nekonal ako bdely vlastník, nezaujímal sa aktívne o ochranu a výkon svojich práv a svoje procesné práva neuplatnil včas a s dostatočnou starostlivosťou. Podanie žaloby po tak dlhom čase nepochybne nemôže byť uplatňovaním práva s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou. Konštatoval, že žalobcovia na takejto určovacej žalobe nemajú naliehavý právny záujem.

1.2. Pokiaľ ide o vydržanie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti na strane žalobcov, uviedol, že k jeho nadobudnutiu nemohlo dôjsť. Vylučuje to už iba tá skutočnosť, že samotný E. C. sa nikdy držby a užívania predmetných nehnuteľností neujal (keďže k odňatiu predmetnej pôdy došlo už v roku 1948, teda rok po uzavretí kúpnej zmluvy) a nemohla mu teda jednak začať plynúť vydržacia lehota, ale najmä nemohol byť dobromyseľný v tom, že mu pôda, ktorú užíva v skutočnosti vlastnícky patrí. Taktiež nie je možné, aby toto vlastnícke právo vydržal pôvodný žalobca A. B. C. alebo terajší žalobcovia, nakoľko ani jeden z nich predmetnú nehnuteľnosť nikdy neužíval. Mal za to, že pokiaľ by aj žalovaným nesvedčilo vlastnícke právo k spornej nehnuteľnosti z dôvodu dedenia, splnili by zákonné podmienky vydržania a to tým, že nehnuteľnosť nadobudli do vlastníctva dedením (D7961/92 a D7962/92) po pôvodných prídelcoch - manželoch E., ktorí ich nadobudli prídelom v roku 1948, ktorí ju následne od 01. 10. 1948 užívali a to až do roku 2007, kedy v rámci ROEP bolo zistené duplicitné vlastníctvo k časti uvedenej nehnuteľnosti. Žalovaní teda splnili podmienky vydržania vlastníctva, a to jednak dobromyseľnosť držby a tiež vydržaciu lehodu, a to od roku 1948. Dospel preto k záveru, že žalobu o určenie vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti v prospech žalobcov bolo potrebné zamietnuť ako nedôvodnú, pretože žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na tejto žalobe, a navyše, v konaní neunesli svoje dôkazné bremeno a svoje tvrdenia nepreukázali.

1.3. Pokiaľ ide o ďalšie časti petitu žaloby (určenie, že žalovaní nemajú vlastnícke ani iné právo k nehnuteľnosti - ornej pôde nachádzajúcej sa v kat. území J. o výmere 40 000m², ktorá je duplicitne zapísaná na LV č. XXX ako parc. č. 4967/4 a na LV č. XXX ako súčasť parc. č. 4967/1 a v časti o určenie, že parcela č. 4967/4 zapísaná na LV č. XXX pre kat. úz. J. neexistuje), súd zamietol aj z dôvodu, že žalobcovia na takejto určovacej žalobe nemajú naliehavý právny záujem, a preto takáto žaloba nie je podľa § 137 CSP prípustná. Žalobcovia nemôžu mať naliehavý právny záujem na negatívnej žalobe o určenie neexistencie vlastníckeho práva alebo neexistencie parcely a to z dôvodu, že zapieracie žalobné návrhy nemôžu viesť k odstráneniu právnej neistoty, pretože nie sú schopné zápisu v katastri nehnuteľností (takým je iba rozhodnutie o prvej časti žalobného návrhu). O trovách rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a v konaní plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na plnú náhradu trov konania, o výške ktorej rozhodne podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Proti tomuto rozsudku podali žalobcovia v zákonom stanovenej lehote odvolanie, odôvodniac ho tým, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Uviedli, že ich právny predchodca kúpnu zmluvu riadne uzavrel dňa 04. 09. 1947, pričom v tej dobe žiadna podmienka dodatočného schválenia neexistovala, keďže zákon č. 46/1948 Zb. bol schválený 21. 03. 1948. Uzavretím kúpnej zmluvy a jej zavkladovaním mu vzniklo vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Po dodatočnom zavedení podmienky dodatočného schválenia nebolo a nie je možné od účastníkov zmluvy spravodlivo očakávať, že o tejto podmienke sa vôbec dozvedia a budú mať možnosť ju splniť. Kúpna zmluva bola uzavretá, zavkladovaná a pôda bola prevzatá do užívania pred účinnosťou zákona č. 46/1948 Zb., preto sa na ňu nevzťahuje podmienka dodatočného schválenia ministerstvom. Majú za to, že vlastnícke právo k spornej pôde E. C. vzniklo. Tvrдили, že sporná pôda s pôdou súrodencov pôvodného žalobcu tvoria ucelený celok tak, ako ho získal kúpnu zmluvou ich otec E. C.. E. C. a neskôr jeho deti s celým týmto celkom hospodárili spoločne. Považovali za otázne, či je možné právnych predchodcov žalovaných považovať za konajúcich v dobrej viere, keďže v čase, kedy

im bola pridelená pôda, vedeli, že sa jedná o pôdu, ktorú štát zobral jej pôvodným vlastníkom. Nesúhlasili s konštatovaním súdu, že na danej veci nie je naliehavý právny záujem. Uviedli, že odstránenie duplicitného vlastníctva nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Žiadali rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

3. Právny zástupca žalovanej v 2. rade a zároveň žalovanej v 1. rade doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že žalovaná v 1. rade zomrela a na základe rozhodnutia zo dňa 18. 01. 2023 č. k. 10D/134/2022-19 sa jej právnym nástupcom stal K. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XX/XXX, I. Q.. Uviedol, že s odvolaním žalobcov nesúhlasí. Odvolanie obsahuje rovnaké argumenty, ktoré žalobcovia prezentovali počas súdneho konania, a s ktorými sa súd prvej inštancie náležite vysporiadal v odôvodnení predmetného rozhodnutia. Odkázal na skutkovú aj právnu argumentáciu prednesenú pred súdom prvej inštancie a tejto sa v plnom rozsahu pridržiaval. Kúpnu zmluvu zo dňa 04. 09. 1947 považoval za absolútne neplatný právny úkon. Za predmet revízie považoval majetok P. C., a nie majetok E. C.. Výsledkom revízie nehnuteľného majetku bolo rozdelenie poľnohospodárskej pôdy a jej pridelenie novým vlastníkom na základe prídelových listín. Žalobcovia nepredložili žiaden dôkaz o tom, že kupujúci E. C. hospodáril na tejto pôde, nehnuteľnosti neužíval a nemal ich v držbe. Právny predchodca žalobcov B. C. stratil spôsobilosť byť len potenciálnym dobromyseľným držiteľom nehnuteľností po tom, čo boli do katastra nehnuteľností zapísané výsledky ROEP pre kat. územie J. v roku 2001. Navrhli, aby odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 zák. č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku – ďalej len CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas, oprávnenou stranou – žalobcami, v neprospech ktorých bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP) proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP) preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie v medziach daných rozsahom podaného odvolania (§ 379 CSP) a dôvodmi odvolania (§ 380 ods. 1 CSP), postupom bez prejednanja na nariadenom odvolacom pojednávaní (§ 385 ods. 1 CSP) a dospel k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie podľa § 391 ods. 1 CSP na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. Podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

6. V predmetnej veci z obsahu spisu vyplýva, že predmetom konania je určenie, že žalobca (A. B. H., nar. XX. XX. XXXX) je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti - ornej pôdy, nachádzajúcej sa v kat. úz. J. o výmere 40 000m² zapísanej v katastri nehnuteľností duplicitne ako parcela č. 4967/4 na LV č. XXX v podielovom vlastníctve žalovaných a súčasne ako súčasť parcely 4967/1 na LV č. XXX. Predmetom konania je tiež určovací výrok, že žalovaní nemajú vlastnícke ani iné právo k nehnuteľnosti - ornej pôde, nachádzajúcej sa v katastrálnom území J. o výmere 40 000 m² zapísanej v katastri nehnuteľností duplicitne ako parcela č. 4967/4 na LV č. XXX v podielovom vlastníctve žalovaných a súčasne ako súčasť parcely 4967/1 na LV č. XXX. Pôvodný žalobca sa tiež domáhal určenia, že parcela v kat. úz. J. č. 4967/4 zapísaná na LV č. XXX neexistuje.

7. V čase podania žaloby vystupoval na strane žalobcu A. B. H., nar. XX. XX. XXXX a na strane žalovaných vystupovali G. H., nar. XX. XX. XXXX, J. K. a A. L.. V priebehu konania dňa XX. XX. XXXX zomrel žalobca A. B. C., nar. XX. XX. XXXX. Dedičské konanie po ňom sa viedlo na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 9D/344/2021, pričom uznesením zo dňa 16. 09. 2021 bolo dedičstvo po ňom vyporiadané. Dedičmi po ňom boli K. C., J. P., nar. XX. XX. XXXX, J. C., nar. XX. XX. XXXX, P. C., nar. XX. XX. XXXX a B. C. nar. XX. XX. XXXX. Predmetom dedičského konania bola aj predmetná parcela, ktorú zdedili B. C., nar. XX. XX. XXXX, J. C. a P. C.. Súd prvej inštancie urobil dotaz na právnych nástupcov pôvodného žalobcu, či chcú pokračovať v konaní, na čo ich právna zástupkyňa súdu oznámila, že všetci chcú pokračovať v konaní a predložila súdu plnú moc na ich zastupovanie v konaní. Súd prvej inštancie o tom, že bude konať s právnymi nástupcami pôvodného žalobcu nerozhodol. Následne zomrel dňa XX. XX. XXXX B. C., nar. XX. XX. XXXX. Dedičské konanie po ňom sa viedlo na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom pod sp. zn. 9D/269/2022, pričom uznesením zo dňa 28. novembra 2022 bolo dedičstvo po ňom vyporiadané. Dedičmi po ňom boli C. C., nar. XX. XX. XXXX a B. C., nar. XX. XX. XXXX. Predmetom dedičského konania bola aj predmetná parcela, ktorú zdedila C. C.. Právna zástupkyňa C. C. súdu zaslala plnú moc na zastupovanie v konaní. Súd prvej

inštancie o tom, že bude konať s právnou nástupkyňou B. C., nar. XX. XX. XXXX nerozhodol. Následne súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní rozhodol vo veci na pojednávaní dňa 30. 06. 2023, kedy bol vyhlásený napadnutý rozsudok. Po doručení napadnutého rozsudku právnym zástupcom strán sporu a žalovanej v 3. rade právny zástupca žalovanej v 1. rade doručil súdu podanie, v ktorom uviedol, že žalovaná v 1. rade G. H. zomrela dňa XX. XX. XXXX a na základe uznesenia zo dňa 18. 01. 2023 č. k. 10D/134/2022-19 sa jej právnym nástupcom stal K. H., nar. XX. XX. XXXX, bytom P. XX/XXX, I. Q..

8. Podľa § 161 ods. 1 CSP ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

9. Podľa § 161 ods. 2 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

10. Podľa § 161 ods. 3 CSP ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý možno odstrániť, súd urobí vhodné opatrenia na jeho odstránenie. Pritom spravidla môže pokračovať v konaní, ale nesmie vydať rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Ak sa nepodarí nedostatok procesnej podmienky odstrániť, súd konanie zastaví.

11. Podľa § 380 ods. 2 CSP na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, prihliadne odvolací súd, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené.

12. Podľa § 61 CSP procesnú subjektivitu má ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti, inak ten, komu ju zákon priznáva.

13. Podľa § 63 ods. 1 CSP ak strana zomrie počas konania skôr, ako sa konanie právoplatne skončí, súd posúdi podľa povahy sporu, či má konanie zastaviť alebo či v ňom môže pokračovať.

14. Podľa § 63 ods. 2 CSP v konaní súd pokračuje najmä vtedy, ak ide o majetkový spor. Súd rozhodne, že v konaní pokračuje s dedičmi strany, prípadne s tými, na ktorých podľa výsledku dedičského konania prešlo právo alebo povinnosť, o ktorú v konaní ide, a to len čo sa skončí konanie o dedičstve.

15. Odvolací súd po preskúmaní veci zistil, že súd prvej inštancie sa pri rozhodovaní dopustil viacerých procesných pochybení, ktoré mali za následok zrušenie napadnutého rozsudku a vrátenie veci na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že súd je povinný skúmať procesné podmienky v ktoromkoľvek štádiu konania. Procesné podmienky sú také vlastnosti, ktoré musia byť splnené na to, aby sa dosiahol cieľ civilného konania. Ak súd kedykoľvek v priebehu konania zistí nedostatok procesnej podmienky, postupuje v konaní v závislosti od toho, či ide o odstrániteľný alebo neodstrániteľný nedostatok podmienky konania.

16. Medzi procesné podmienky patrí aj procesná subjektivita. Procesnú subjektivitu má ten subjekt práva, ktorý vo sfére práva hmotného disponuje spôsobilosťou na práva a povinnosti. Ak stranu sporu tvorí fyzická osoba, nadobúda spôsobilosť na práva a povinnosti svojim narodením a zaniká smrťou (prípadne vyhlásením za mŕtveho), pričom strata spôsobilosti na práva a povinnosti (právna subjektivita) je zároveň stratou jej procesnej subjektivity. Ak nastane smrť fyzickej osoby v priebehu konania, do úvahy prichádza zastavenie konania alebo pokračovanie v konaní s dedičmi.

17. Súd prvej inštancie napriek zisteniu, že žalobca A. B. C., nar. XX. XX. XXXX zomrel dňa XX. XX. XXXX, pokračoval v konaní s jeho právnymi nástupcami bez toho, aby o tejto skutočnosti podľa § 80 CSP rozhodol. Obdobne postupoval v prípade úmrtia právneho nástupcu pôvodného žalobcu B. C., nar. XX. XX. XXXX, ktorý zomrel dňa XX. XX. XXXX, keď súd prvej inštancie v konaní pokračoval s jeho právnou nástupkyňou bez toho, aby o tejto skutočnosti v zmysle § 80 CSP rozhodol. Súd prvej inštancie tiež nezistil, že žalovaná v 1. rade zomrela v čase pred vydaním napadnutého rozsudku, a tak napadnutý rozsudok vydal voči osobe, ktorá v čase jeho vydania nemala spôsobilosť na práva a povinnosti, ako ani procesnú subjektivitu. Keďže súd prvej inštancie tieto skutočnosti opomenul, zaťažil konanie takou vadou, pre ktorú bolo potrebné napadnutý rozsudok podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušiť, keďže v čase jeho vydania neboli splnené procesné podmienky. Na tieto vady konania odvolací súd prihliadal aj bez ich namietania v odvolaní, pretože sa týkajú aj procesných podmienok konania.

18. Jednou z odvolacích námietok bol nesprávny záver súdu prvej inštancie o nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. K tomu odvolací súd považuje za potrebné uviesť, že podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby je podľa § 137 písm. c) CSP je naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu a či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snáď len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo, ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým (R 17/1972).

19. Určovacou žalobou môže byť určené len jestvovanie práva, príp. právneho vzťahu existujúceho ku dňu vyhlásenia rozsudku. Obsahom žaloby nemôže byť určenie práva za dobu minulé, ani do budúcnosti (pozri rozhodnutie NS SR 2Cdo 32/98, 2Cdo 131/06). Z tohto pravidla judikatúra pripúšťa aj výnimky, a to v podobe žalôb o určenie, že určitá osoba bola ku dňu smrti vlastníkom, resp. že určitá vec patrí do dedičstva (rozhodnutie NS SR sp. zn. 1Cdo 26/07, 3Cdo 44/08).

20. Súd prvej inštancie sa správne zaoberal naliehavým právnym záujmom ohľadne každého z troch určovacích petitov, pričom v bode 49. a 52. napadnutého rozsudku ohľadne určenia vlastníckeho práva k predmetnej nehnuteľnosti uviedol, že naliehavý právny záujem nie je daný z dôvodu, že právny predchodca A. B. C. od roku 2007 vedel o existencii výmeru o prídelení do vlastníctva v prospech žalovaných a svoju žalobu podal až v roku 2021, a teda nekonal ako bdely vlastník. Podanie žaloby po tak dlhom čase nepochybne nemôže byť uplatňovaním práva s dostatočnou starostlivosťou a predvídavosťou, preto žalobca nemá naliehavý právny záujem na takejto určovacej žalobe. Práve tento záver súdu prvej inštancie ohľadom nedostatku naliehavého právneho záujmu namietali žalobcovia, keď mali za to, že okolnosť, že je ako vlastník určitej nehnuteľnosti zapísaný aj žalovaný, odôvodňuje vždy naliehavý právny záujem na určení, že je vlastníkom takejto nehnuteľnosti.

21. Odvolací súd k tomu považuje za potrebné uviesť, že z rôznych historických dôvodov existujú aj v súčasnosti prípady, kedy je hodnovernosť údajov o vlastníkoch a ich právach k nehnuteľnostiam na listoch vlastníctva spochybnená. Ide o tzv. duplicitu vlastníctva, kedy si k jednej nehnuteľnosti uplatňuje vlastnícke právo viac navzájom nezlučiteľných osôb, pričom nejde o prípady spoluvlastníctva. Duplicita vlastníctva je neželaným javom. Vlastnícke vzťahy v minulosti ustúpili vzťahom užívacím, čo spôsobovalo nezájem vlastníkov o riadnu evidenciu ich vlastníckych vzťahov. Toto následne vyústilo do situácie, kedy sa do pozemkovej knihy alebo neskoršie do evidencie nehnuteľností nezapísali všetky tituly nadobudnutia vlastníctva k pozemku. Došlo k tomu z rôznych skutočností a ako je tomu aj v danom prípade mnohé z týchto skutočností sa zistili až pri spracovaní Registra obnovenej evidencie pozemkov (tzv. ROEP), kedy boli vylustrované aj listiny, ktoré nikdy neboli zapísané, či už v pozemkovej knihe alebo v evidencii nehnuteľností. Poznámka na LV, ktorá oznamuje, že hodnovernosť údajov katastra bola spochybnená má obmedzujúci charakter, a teda s takouto nehnuteľnosťou nemožno disponovať. Je to práve preto, že v takomto stave nie je možné jednoznačne z LV určiť, kto je skutočným vlastníkom pozemku. Ak je v katastri zapísané duplicitné alebo viacnásobné vlastníctvo, hodnovernosť údajov katastra je spochybnená (§ 29 ods. 3 vyhl. č. 461/2009 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 162/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam). Duplicitu vlastníctva je možné riešiť dohodou, pričom ak k nej nedôjde, je v zásade jediným oprávneným na určenie vlastníctva len súd.

22. Súd prvej inštancie v bode 49. napadnutého rozsudku uviedol, že žalobca na takejto určovacej žalobe nemá naliehavý právny záujem a v bode 52. uviedol, že žalobcovia nemajú naliehavý právny záujem na takejto žalobe. Rozhodnutie súdu prvej inštancie je v tejto časti zmätočné a nepreskúmateľné, keď raz hovorí o naliehavom právnom záujme žalobcu, pričom tým zrejme myslí pôvodného žalobcu A. B. C., nar. XX. XX. XXXX, ktorého spomína v tomto bode a neskôr už hovorí o žalobcoch. Zmätočné je to najmä z dôvodu, že nerešpektujúc procesné ustanovenia, ako už bolo uvedené vyššie (bod 17.) súd nerozhodoval o pripustení právnych nástupcov po pôvodnom žalobcovi A. B. C., nar. XX. XX. XXXX a tiež B. C., nar. XX. XX. XXXX, preto zatiaľ títo nie sú stranami sporu a nemali byť uvedení ani v záhlaví napadnutého rozsudku. V zásade však je potrebné uviesť, že keďže vlastnícke právo v danej veci svedčí jednak v prospech žalobcov, ktorí sú zapísaní na LV č. XXX a žalovaných, ktorí sú zapísaní v časti tých istých nehnuteľností na LV č. XXX, je potrebné dospieť k záveru (keďže k mimosúdnej dohode medzi stranami sporu nedošlo), že jediným prostriedkom odstránenia tejto objektívnej právnej

neistoty je určovací žaloba, ktorej výrokom sa odstráni neistota a určí sa vlastnícke právo, preto možno konštatovať, že za duplicity vlastníckeho práva je naliehavý právny záujem na určení vlastníckeho práva v zmysle § 137 písm. c) CSP daný. Záver súdu prvej inštancie ohľadom nedostatku naliehavého právneho záujmu na prvom určovacom výroku je preto nesprávny. Odvolací súd ešte dodáva, že pokiaľ súd prvej inštancie dospel k záveru, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení nie je daný, mal žalobu už z tohto dôvodu zamietnuť a nemusel sa vyvíriať s ostatnými okolnosťami.

23. Ďalším odvolacím dôvodom a otázkou, ktorá bola predmetom prieskumu odvolacieho súdu, bol záver súdu prvej inštancie o neplatnosti kúpnej zmluvy zo dňa 04. 09. 1947 z dôvodu, že podľa § 13 ods. 2 vtedy platného zákona č. 46/1948 Zb. sa vyžadovalo, aby bol k takejto zmluve udelený dodatočný súhlas Ministerstva zemédelství, pričom tento nikdy daný nebol, v čom videl nesprávne právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Tvrdili, že ich právny predchodca kúpnu zmluvu riadne uzavrel dňa 04. 09. 1947 a v tej dobe žiadna podmienka dodatočného schválenia neexistovala, pretože zákon č. 46/1948 Zb. bol schválený 21. 03. 1948. Uzavretím kúpnej zmluvy a jej zavkladovaním mu vzniklo vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Po dodatočnom zavedení podmienky dodatočného schválenia nebolo a nie je možné od účastníkov zmluvy spravodlivo očakávať, že o tejto podmienke sa vôbec dozvedia a budú mať možnosť ju splniť. Majú za to, že vlastnícke právo k spornej pôde E. C. vzniklo. K tomuto odvolací súd uvádza nasledovné:

24.1. K definujúcim znakom právneho štátu patrí aj zákaz retroaktivity právnych noriem, ktorý je významnou demokratickou zárukou ochrany práv a právnej istoty (PL. ÚS 16/95). Nie každá retroaktivita je však nezlučiteľná s princípmi, na ktorých je budovaný právny štát. V teórii a praxi sa rozlišuje tzv. pravá a nepravá spätná účinnosť (retroaktivita) právnych predpisov. Význam tohto rozlišovania je založený na skutočnosti, že pokiaľ sa pravá retroaktivita v zásade odmieta ako nezlučiteľná s obsahom princípu štátu, nepravá retroaktivita sa akceptuje ako prípustný nástroj na dosiahnutie ustanovených a dostatočne významných cieľov verejnej moci.

24.2. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde.

24.3. Podľa čl. 20 ods. 1 ústavy každý má právo vlastníť majetok. Vlastnícke právo všetkých vlastníkov má rovnaký zákonný obsah a ochranu. Majetok nadobudnutý v rozpore s právnym poriadkom ochranu nepožíva. Dedenie sa zaručuje.

24.4. Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého porušenie sa namieta, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok ústavy o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 ústavy v spojení s čl. 51 ods. 1 ústavy) (IV. ÚS 77/02, IV. ÚS 214/04, II. ÚS 249/2011, IV. ÚS 295/2012).

24.5. Podľa čl. 152 ods. 1 zák. č. 460/1992 Zb. Ústavy Slovenskej republiky ústavné zákony, zákony a ostatné všeobecne záväzné právne predpisy zostávajú v Slovenskej republike v platnosti, ak neodporujú tejto ústave. Meniť a zrušovať ich môžu príslušné orgány Slovenskej republiky.

24.6. Podľa čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou.

24.7. Podľa § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka výkon práv a povinností vyplývajúcich z občianskoprávných vzťahov nesmie bez právneho dôvodu zasahovať do práv a oprávnených záujmov iných a nesmie byť v rozpore s dobrými mravmi.

24.8. K spôsobu aplikácie a výkladu právnych predpisov týkajúcich sa revízie I. pozemkovej reformy Ústavný súd SR v náleze IV. ÚS 294/2012 zo dňa 7. februára 2013 uviedol, že na pochopenie zmyslu a účelu uvedených právnych predpisov je relevantné skúmať dobové súvislosti prijatia, aplikácie a výkladu týchto právnych predpisov. Ústavný súd v súvislosti s uvedeným uviedol, že súd je pri svojom rozhodovaní povinný rešpektovať aj ústavné princípy vyvoditeľné z Ústavy Slovenskej republiky týkajúce sa interpretácie a aplikácie právnych predpisov vydaných pred nadobudnutím jej účinnosti. V tejto súvislosti poukázal na čl. 152 ods. 4 ústavy (podľa ktorého výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov musí byť v súlade s touto ústavou), ktorý zásadným spôsobom spochybňuje uplatňovanie dobového výkladu právnych predpisov (uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 165/2013).

24.9. Ústava Slovenskej republiky nie je hodnotovo neutrálna, naopak, je založená na relatívne ucelenej sústave hodnôt, ktoré si štát váži, rešpektuje ich a prostredníctvom orgánov verejnej moci zabezpečuje ich ochranu. Tieto hodnoty majú objektívny charakter a sú vyjadrením spoločensky uznávaného „všeobecného dobra“... (PL. ÚS 12/01), t. j. ústava nevymedzuje len inštitúcie a procesy, ale zahŕňa aj určité princípy, ktoré vyjadrujú základné a nedotknuteľné hodnoty demokratickej spoločnosti (k tomu tiež náleží Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS 19/93 z 21. decembra 1993). Uvedený hodnotový základ Ústavy Slovenskej republiky je deklarovaný v jej čl. 1 ods. 1 prvej vete, podľa ktorého Slovenská republika je demokratický a právny štát.

24.10. Podľa stabilnej judikatúry ústavného súdu interpretácia a aplikácia čl. 1 ods. 1 ústavy je založená na koncepcii materiálneho právneho štátu, a nie formálneho právneho štátu. V právnom štáte, v ktorom sú ako neoddeliteľné súčasťou okrem iného stelesnené také princípy, ako právna istota a spravodlivosť (princíp materiálneho právneho štátu), čo možno spoľahlivo vyvodíť z čl. 1 ústavy, osobitný dôraz sa kladie na ochranu tých základných práv, ktoré sú predmetom jej úpravy. Povinnosťou všetkých štátnych orgánov je zabezpečiť reálnu možnosť ich uplatnenia tými subjektmi, ktorým boli priznané (m. m. I. ÚS 10/98, I. ÚS 17/99, I. ÚS 44/99, I. ÚS 54/02).

24.11. Princíp právnej istoty ako súčasť princípu právneho štátu spočíva okrem iného v tom, že všetky subjekty práva môžu odôvodnene očakávať, že príslušné štátne orgány budú konať a rozhodovať podľa platných právnych predpisov, že ich budú správne vykladať a aplikovať (II. ÚS 48/97). Znakom právneho štátu je vytváranie právnej istoty tak pri prijímaní zákonov a ďalších všeobecne záväzných právnych predpisov, ako aj pri ich uplatňovaní štátnymi orgánmi (II. ÚS 34/95). Ústavne súladný výklad a aplikácia právnych predpisov prijatých po nadobudnutí účinnosti Ústavy Slovenskej republiky nadväzuje na to, že už pri ich tvorbe bol normotvorca viazaný základnými hodnotami demokratického a právneho štátu. Vo vzťahu k interpretácii a aplikácii zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov prijatých pred nadobudnutím účinnosti Ústavy Slovenskej republiky vytvoril ústavodarca špecifickú požiadavku vyjadrenú v už citovanom čl. 152 ods. 4 ústavy, v zmysle ktorého musia byť vykladané a aplikované v súlade s hodnotami, na ktorých je založená Ústava Slovenskej republiky.

24.12. Zásady aplikácie „starého“ práva v prípade prechodu štátu k demokratickému režimu riešil aj Európsky súd pre ľudské práva, ktorý uviedol, že súdy takého štátu, ktoré nahradili tie (súdy), ktoré existovali predtým, nemôžu byť kritizované za aplikáciu a výklad v rozhodnej dobe platných právnych noriem podľa princípov ovládajúcich štát, ktorý podlieha princípu vlády práva - rule of law (rozsudok vo veci Streletz, Kessler a Krenz proti Nemecku z 22. marca 2001, odsek 81). Túto myšlienku ďalej rozviedol sudca Levits vo svojom stanovisku (concurring opinion), ktorým doplnil odôvodnenie rozsudku ESLP v predmetnej veci. V tomto stanovisku uviedol: „... interpretácia a aplikácia práva závisí od všeobecného politického režimu, v ktorom právo funguje ako subsystem. Rozdiely v interpretácii a aplikácii práva medzi demokratickým a socialistickým systémom pokrývajú všetky dôležité elementy práva... osobitne pramene práva, autonómiu právnej argumentácie a interpretácie právnych noriem (zvlášť nezávislými sudcami), metódy interpretácie právnych noriem, hierarchiu právnych noriem... To nás privádza k otázke, či po zmene politického režimu zo socialistického na demokratický, je legitímne aplikovať „staré právo“... takými interpretačnými a aplikačnými postupmi, ktoré sú vlastné novému demokratickému politickému režimu. Zdôrazňujem, že podľa môjho názoru iné riešenie nie je možné. Demokratické štáty môžu dovoliť svojim inštitúciám aplikovať právo, ktoré má svoj pôvod v preddemokratickom režime, len spôsobom, ktorý je vlastný demokratickému politickému režimu (vo význame, v ktorom sa tento pojem vykladá v tradičných demokraciách). Používanie akejkoľvek inej metódy aplikácie práva (z ktorej vyplýva dosiahnutie odlišných výsledkov z rovnakého právneho textu) by poškodilo samotné jadro verejného poriadku (ordre public) demokratického štátu.“

24.13. Podľa ústavného súdu uvedené úvahy je potrebné rešpektovať aj v prípade Slovenskej republiky. Náš právny poriadok a súčasný demokratický právny štát je založený na formálnej právnej kontinuite s predchádzajúcimi právnymi a politickými systémami (princíp vyjadrený v čl. 152 ods. 1 ústavy), výklad a aplikácia práva z doby pred rokom 1989 však musí rešpektovať zásady materiálneho právneho štátu. Stret „starého práva“ s demokratickým právnym štátom vyriešil v súlade s týmto aj Ústavný súd Českej republiky. Konštatoval, že princíp právneho štátu je viazaný na formálne charakteristiky, ktoré musia vykazovať právne pravidlá v danom právnom systéme. Na právne normy je ale potrebné klást' aj obsahové požiadavky, pretože v materiálnom právnom štáte založenom na myšlienke spravodlivosti predstavujú základné práva korektív tak obsahu právnych noriem, ako aj ich interpretácie a aplikácie. Z toho vyplýva, že aj pri zachovaní (zásadnej) kontinuity so „starým právom“ treba výklad a použitie právnych noriem podriadiť ich obsahovo materiálnemu zmyslu. Ústava preto jasne akcentuje hodnotovú diskontinuitu so „starým režimom“ (komunistickým) a zdôrazňuje ochranu základných práv a slobôd, ktoré z ústavného poriadku vyplývajú (napr. náleží Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. PL. ÚS

19/93 z 21. decembra 1993, PL. ÚS 42/02 z 26. marca 2003, sp. zn. I. ÚS 617/08 z 24. februára 2009, sp. zn. I. ÚS 2050/11 z 26. júna 2012). Úlohou sudcu v podmienkach materiálneho právneho štátu je preto nájsť riešenie, ktoré by zaisťovalo maximálnu realizáciu základných práv účastníkov sporu, a ak to nie je možné, rozhodnúť v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti, resp. podľa všeobecného prirodzeno-právneho princípu (nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. II. ÚS 2048/09 z 2. novembra 2009).

24.14. Pri aplikácii „starého práva“ je aplikáciu príslušných právnych predpisov potrebné podrobiť testu ústavnosti podľa čl. 152 ods. 4 ústavy a vyhodnotiť, či tento výklad a aplikácia obstoja a sú udržateľné. Z takéhoto prístupu by malo v zásade byť zrejmé, či dobový výklad a aplikácia týchto právnych predpisov neboli prejavom svojvôle, prípadne či neboli v zásadnom rozpore so základnými právami a slobodami, a najmä so všeobecne akceptovanými princípmi spravodlivosti vlastnými demokratickému a právnemu štátu. Ak by po vykonanom teste ústavnej súladnosti dospel k záveru, že dobový výklad a aplikácia obstoja len čiastočne alebo že neobstoja vôbec, bolo potrebné, aby v príslušnom rozsahu uskutočnil vlastný výklad a aplikáciu týchto právnych predpisov, v plnej miere rešpektujúc čl. 152 ods. 4 ústavy. Podrobením testu ústavnosti podľa čl. 152 ods. 4 ústavy by teoreticky bolo možné dospieť k záveru, že zákon č. 142/1947 Sb. v súčasnosti nemožno aplikovať ústavne súladným spôsobom. Potom by bolo potrebné prihliadnuť na to, že krivdy, ktoré vyvolala aplikácia zákona č. 142/1947 Sb. sa štát snažil zmierniť a do určitej miery napraviť reštitučnými zákonmi a súčasná aplikácia a výklad zákona č. 142/1947 Sb. v tejto veci by v zásade mala rešpektovať ich podstatu a zmysel.

24.15. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. IV. ÚS 294/2012 poukázal na svoju doterajšiu judikatúru týkajúcu sa interpretácie právnych predpisov. Podľa tejto judikatúry ako ústavne nesúladné (porušujúce základné práva sťažovateľa) ústavný súd hodnotí aj také rozhodnutia všeobecných súdov, v ktorých boli zákony, prípadne podzákonné právne úpravy interpretované v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti v dôsledku napr. prílišného formalizmu (IV. ÚS 192/08, IV. ÚS 69/2012, IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 26/2010, III. ÚS 163/2011, podobne aj Ústavný súd Českej republiky napr. III. ÚS 150/99). Rovnako tak k výkladu právnych predpisov a ich inštitútov nemožno pristupovať len z hľadiska textu zákona, a to ani v prípade, keď sa text môže javiť ako jednoznačný a určitý, ale predovšetkým podľa zmyslu a účelu zákona (IV. ÚS 92/2012, I. ÚS 351/2010, I. ÚS 306/2010). Tieto východiská sú relevantné aj pri výklade právnych predpisov týkajúcich sa revízie I. pozemkovej reformy, pri ktorých je potrebné zohľadniť nielen zmysel a účel týchto právnych predpisov, ale aj princípy spravodlivosti, teda aplikovať taký výklad, ktorý zabezpečí čo najspravodlivejšiu úpravu pomerov účastníkov konania.

24.16. Ústavný súd sa v doterajšej judikatúre už priklonil k zásade prednosti ústavne konformného výkladu, čo v konaní o súlade právnych predpisov vyjadril týmto právnym názorom: „Keď právnu normu možno vysvetľovať dvoma spôsobmi, pričom jeden výklad je v súlade s ústavou a medzinárodnými dohovormi podľa čl. 11 ústavy a druhý výklad je s nimi v nesúlade, nejestvuje ústavný dôvod na zrušenie takej právnej normy. Všetky štátne orgány majú vtedy ústavou určenú povinnosť uplatňovať právnu normu v súlade s ústavou“ (PL. ÚS 15/98). Zásadu prednosti ústavne konformného výkladu ústavný súd uplatňuje aj v konaniach o sťažnostiach fyzických osôb a právnických osôb podľa čl. 127 ods. 1 ústavy, pričom zdôrazňuje, že z tejto zásady „vyplýva tiež požiadavka, aby v prípadoch, ak pri uplatnení štandardných metód výkladu prichádzajú do úvahy rôzne výklady súvisiacich právnych noriem, bol uprednostnený ten, ktorý zabezpečí plnohodnotnú, resp. plnohodnotnejšiu realizáciu ústavou garantovaných práv fyzických alebo právnických osôb. Inak povedané, všetky orgány verejnej moci sú povinné v pochybnostiach vykladať právne normy v prospech realizácie ústavou (a tiež medzinárodnými zmluvami) garantovaných základných práv a slobôd“ (II. ÚS 148/06, tiež IV. ÚS 96/07, IV. ÚS 95/08).

24.17. Vychádzajúc z uvedenej rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR sa odvolací súd v ďalšom zaoberal otázkou výkladu ustanovenia § 13 ods. 2 zák. č. 46/1948 Sb. (a to napriek tomu, že toto ustanovenie sa javí z hľadiska jeho textu ako určité a jednoznačné) a to z pohľadu výkladu tohto ustanovenia z hľadiska aplikácie čl. 152 ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj zo zásady zákazu retroaktivity právnych noriem, na ktorej je budovaný materiálny právny štát. Pri výklade tohto ustanovenia odvolací súd dospel k záveru, že je potrebné ho vykladať a aplikovať v súlade s hodnotami, na ktorých je založená Ústava Slovenskej republiky, teda aplikovať ho takými interpretačnými a aplikačnými postupmi, ktoré sú vlastné novému demokratickému politickému režimu, podrobiť ho testu ústavnej súladnosti a hľadať také riešenie, ktoré by zaisťovalo maximálnu realizáciu základných práv a strán sporu, a ak to nie je možné, rozhodnúť v súlade so všeobecnou ideou spravodlivosti.

24.18. Odvolací súd po uskutočnení výkladu ustanovenia § 13 ods. 2 zák. č. 46/1948 Sb. v zmysle vyššie uvedených princípov dospel k záveru, že toto ustanovenie, podrobiac ho testu ústavnej súladnosti, nezodpovedá hodnotám, na ktorých je založená Ústava Slovenskej republiky, je v rozpore so zásadou zákazu retroaktivity právnych noriem, na ktorej je založený materiálny právny štát, a preto toto ustanovenie nie je možné na posúdenie (ne)platnosti zmluvy zo dňa 04. 09. 1947 aplikovať. Z uvedených dôvodov potom nemožno zmluvu zo dňa 04. 09. 1947 považovať v zmysle tohto ustanovenia za neplatnú, a to napriek tomu, že v konaní nebolo preukázané, že by bol daný súhlas Ministerstva poľnohospodárstva s touto zmluvou.

24. Zároveň je však potrebné upriamiť pozornosť na zákon č. 142/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy a vec posúdiť aj v zmysle tohto ustanovenia, kde v § 15 ods. 1 je uvedené, že každé scudzenie medzi živými, rozdelenie spoluvlastníctva, prepachtovanie alebo zaťaženie pozemkového majetku uvedeného v § 1 ods. 1 je odo dňa 11. júla 1947 po dobu revízie bez súhlasu ministerstva poľnohospodárstva neplatné; na Slovensku udeľuje súhlas poverenctvo poľnohospodárstva a pozemkovej reformy podľa smerníc ministerstva poľnohospodárstva. Rovnako je bez súhlasu ministerstva poľnohospodárstva (poverenctva poľnohospodárstva a pozemkovej reformy) neprípustné exekučné zaťaženie tohto majetku, ak nejde o zaistenie alebo vymáhanie daní, poplatkov a iných verejných dávok, ako i zahájenie dražobného konania na tento majetok.

25. Vzhľadom k vyššie uvedeným dôvodom, odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) CSP zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Úlohou súdu prvej inštancie v ďalšom konaní bude vysporiadať sa s účastníctvom a ustáliť si okruh osôb, ktoré sú stranami sporu v súvislosti s úmrtiami a právnym nástupníctvom v konaní a zaoberať sa aj žalobným petitom vo vzťahu k zmene subjektov sporu. Po ustálení okruhu osôb bude potrebné sa vysporiadať s naliehavým právnym záujmom na požadovanom určení, a to vo vzťahu ku každému z petitov, ktorých sa žalobcovia zatiaľ domáhajú (pokiaľ budú na všetkých troch trvať) a následne sa bude zaoberať vecou samou, pričom je potrebné, aby svoje závery dostatočne odôvodnil tak, aby boli preskúmateľné. Názorom odvolacieho súdu vysloveným v zrušujúcom uznesení je súd prvej inštancie v ďalšom konaní viazaný.

26. O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v zmysle § 396 ods. 3 CSP v novom rozhodnutí vo veci samej.

Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Nitre v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustné odvolanie.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP). Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), to neplatí, ak je a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa, c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).